

Jakie są zmiany w naliczaniu świadczeń po nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych? Praktyka i odpowiedzialność OPS w sprawie przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych opiekunom osób niepełnosprawnych. Jak radzić sobie z brakiem narzędzi prawnych? Jak postępować w przypadku nienależnie pobranych świadczeń?

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego

WIDEOSZKOLENIE PCC POLAND przeznaczone dla pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej, Urzędów Gmin lub Miast, którzy zajmują się świadczeniami rodzinnymi i wychowawczymi oraz koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego

Omówimy nowelizację ustawy o świadczeniach rodzinnych

Przygotowaliśmy wideoszkolenie na temat świadczeń rodzinnych, podczas którego opowiemy o zakresie zmian wprowadzonych tarczą antykryzysową z kwietnia 2020 roku, świadczeniach pielęgnacyjnych dla opiekunów z uwzględnieniem kryterium wieku oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Podpowiemy jak poprawnie wyliczać dodatek „złotówka za złotówkę” oraz jak ustalać utracone oraz uzyskane dochody. Poruszymy również kwestię weryfikacji świadczeń nienależnie pobranych.

W programie m.in.:

- Jaka jest procedura rezygnacji z SZO na rzecz świadczenia pielęgnacyjnego? Czy OPS może odmówić rezygnacji z zasiłku opiekuńczego? Jak pisać decyzję odmowną? Czy odwołanie odsyłamy z pismem przewodnim do SKO?
- Czy uzyskanie dodatku solidarnościowego będzie stanowiło uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych?
- Jak realizowane są świadczenia rodzinne dla cudzoziemców którzy utracili ważność karty pobytu?
- Procedura przedłużania świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności
- Koordinacja 500+ - jak prowadzić postępowanie, gdy istnieją przesłanki, że osoba pobierająca świadczenie, przebywa za granicą? Czy zachodzi koordynacja w przypadku rodziców pozbawionych praw rodzicielskich?
- Czy rodzicom przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w sytuacji, gdy dziecko rodzi się żywe i po chwili umiera?
- Jak poprawnie wyliczać dodatek „złotówka za złotówkę”?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- decyzja w sprawie świadczeń nienależnie pobranych
- wzór decyzji przedłużającej z urzędu prawo do zasiłku pielęgnacyjnego z powodu covid
- rozłożenie na raty nienależnego świadczenia
- decyzja dot. świadczenia pielęgnacyjnego - odmowa zbieg z emerytur
- uchylenie decyzji przyznającej prawo do zasiłku rodzinnego na dziecko
- postanowienie - wznowienie postępowania
- decyzja - zasiłek dla opiekuna przedłużeni Covid

Podczas szkolenia - drogą elektroniczną - udostępniemy Państwu 130 stron skryptu, w którym znajdą

Państwo odpowiedzi na pytania znajdujące się w programie szkolenia.

Szczegółowy program szkolenia:

Praktyk odpowie między innymi na następujące pytania:

- Czy uzyskanie dodatku solidarnościowego będzie stanowiło uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych?
- Jaka jest procedura przedłużania świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności?
- Jakie są zasady ubiegania się o świadczenia na podstawie art. 150a ustawy z 2 marca 2020 r.?
- Jaka jest procedura rezygnacji z SZO na rzecz świadczenia pielęgnacyjnego? Czy OPS może odmówić rezygnacji z zasiłku opiekuńczego? Jak pisać decyzję odmowną? Czy odwołanie odsyłamy z pismem przewodnim do SKO?
- Jak realizowane są świadczenia rodzinne dla cudzoziemców którzy utracili ważność karty pobytu?
- Procedura przedłużania świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności
- Koordynacja 500+ - jak prowadzić postępowanie, gdy istnieją przesłanki, że osoba pobierająca świadczenie, przebywa za granicą? Czy zachodzi koordynacja w przypadku rodziców pozbawionych praw rodzicielskich?
- Czy rodzicom przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w sytuacji, gdy dziecko rodzi się żywe i po chwili umiera?
- Jak poprawnie wyliczać dodatek „złotówka za złotówkę”?
- Jak prowadzić postępowanie, gdy osoba pobierająca świadczenie przebywa za granicą?
- Czy można cofnąć wysłany tytuł wykonawczy do sądu?
- Na czym polega weryfikacja świadczeń nienależnie pobranych?
- Czy OPS ma prawo przyznać świadczenie pielęgnacyjne na podstawie orzeczenia TK?
- Zasady przedłużenia cudzoziemcom prawa do świadczeń rodzinnych
- Czy zasiłek pielęgnacyjny należy się osobie przebywającej w ośrodku zapewniającym całodobowe utrzymanie?
- Jak liczyć dochód spowodowany uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych?
- Uzyskanie dochodu spowodowane uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych
- Nowa kategoria utraty dochodu w postaci obniżenia z powodu przeciwdziałania COVID-19.

Czy OPS ma prawo przyznać świadczenie pielęgnacyjne na podstawie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego?

- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2014 roku (sygn. akt K 38/13), na podstawie którego SKO przyznaje świadczenia pielęgnacyjne kwestionuje zapis w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Czy słusznie? Czy OPS powinny go stosować?
- W jakiej kolejności należy rozpatrywać dwa wnioski (wniosek o prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz wniosek o uchylenie decyzji przyznającej prawo do zasiłku dla opiekuna)?
- Czy można zawiesić prawo do emerytury i korzystać z świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego?
- Zmiana kwoty świadczenia pielęgnacyjnego
- Świadczenie pielęgnacyjne a data powstania niepełnosprawności
- Jaka jest procedura rezygnacji ze Specjalnego Zasiłku Opiekuńczego (SZO) na rzecz świadczenia pielęgnacyjnego? Czy Opieka Społeczna może odmówić rezygnacji z zasiłku opiekuńczego?
- Jak pisać decyzję odmowną? Czy odwołanie odsyłamy z pismem przewodnim do SKO?

- Czy specjalny zasiłek opiekuńczy należy przyznać wnukowi, jeżeli żyją dzieci?
- Jak powinien postąpić urzędnik, gdy zgłosi się do niego klient o wypłatę zasiłku dla osoby niepełnosprawnej, która ukończyła 25. rok życia? Czy i dlaczego taka osoba ma prawo odwołać się od naszej decyzji do SKO bądź Sądu Administracyjnego?
- Czy zasiłek pielęgnacyjny należy się osobie przebywającej w zamkniętym ośrodku, zapewniającym całodobowe utrzymanie?
- Czy należy przyznać zasiłek opiekuńczy żonie, jeśli mąż nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności, a jedynie decyzję sądu o przyznaniu dodatku pielęgnacyjnego na stałe?
- Od kiedy należy przyznać zasiłek pielęgnacyjny osobie niepełnosprawnej? W terminie 3 miesięcy od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności czy 3 miesięcy od złożenia wniosku o zasiłek?
- Jak postąpić w sytuacji, w której matka z orzeczeniem o niepełnosprawności rodzi niepełnosprawne dzieci i składa wniosek o zasiłek rodzicielski, a mąż na świadczenie pielęgnacyjne? Czy matce należy się zasiłek rodzicielski i w jakim wymiarze?
- Jeżeli po świadczenie pielęgnacyjne przychodzi bezrobotna mama z prawem do zasiłku, to od kiedy należy się jej świadczenie pielęgnacyjne?
- Jak się zmienia i jaki wpływ na system świadczeń socjalnych ma waloryzacja świadczenia pielęgnacyjnego w 2020r.?

Koordinacja 500+ - jak prowadzić postępowanie, gdy istnieją przesłanki, że osoba pobierająca świadczenie, członek rodziny, przebywa za granicą?

- Jak powinien postąpić organ w sytuacji gdy członek rodziny przebywa poza granicami RP w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji i składa wniosek na kolejny okres i oświadcza, że członek rodziny nie przebywa już (wskazuje datę od kiedy) poza granicami RP. Organ jest w posiadaniu wydanego wcześniej przez wojewodę postanowienia/informacji, że w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Czy należy przekazać wniosek wojewodzie, czy przyznać świadczenia i jednocześnie wystąpić do wojewody z zapytaniem czy w sprawie nadal mają zastosowanie przepisy o koordynacji? Czy właściwe jest wysłanie pisma do konsula o przesłuchanie strony?
- Kiedy urzędnik powinien wybrać uchylenie a kiedy zawieszenie świadczenia? Z czego skorzystać w odpowiedniej sytuacji?
- Umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej (dom dziecka) - czy petent pobierający 500 + może dostać świadczenie w pełnej wysokości (wraz z zasiłkiem rodzinnym) skoro dzieci przebywają poza domem rodzinnym?
- W jakich sytuacjach wstrzymać świadczenie 500 +?
- Jak często trzeba aktualizować wywiad w zasiłku dla opiekuna?
- Czy zachodzi koordynacja w przypadku rodziców pozbawionych praw rodzicielskich? Jak postąpić w przypadku braku odpowiedzi na pismo od wojewody w sprawie koordynacji?
- Dochody uzyskane i utrata dochodu. Dochody uzyskane i utracone przy koordynacji

Uzyskanie dochodu spowodowane uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych

- Jak liczyć dochód uzyskany (za który miesiąc) w sytuacji gdy np.: a) stypendium - staż rozpoczyna się od dnia 19 września, b) pierwsza wypłata stypendium następuje w miesiącu październiku za miesiąc wrzesień a za miesiąc październik w listopadzie, c) wypłata za miesiące wrzesień, październik i listopad jest skumulowana w miesiącu listopadzie?
- Jak traktować uzyskanie dochodu w sytuacji gdy np.:a) uzyskanie stypendium- staż dla bezrobotnych poprzedzone zostało płatnym szkoleniem w ramach przygotowania do stażu, b) uzyskanie

stypendium-staż nastąpiło po 2 miesiącach od zakończenia szkolenia

- Sposób liczenia dochodu przy stypendium unijnym (staże krajowe a staże unijne)

Czy rodzicom przysługuje zasiłek rodzinny, jeżeli dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej?

- Czy rodzicom przysługuje świadczenie, gdy dziecko przebywa w ośrodku dla nieletnich?
- Jak ma postąpić organ w sytuacji gdy obowiązującym postanowieniem Sądu dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, następnie sąd wyraził zgodę na miesięczne urlopowanie dziecka na pobyt w domu. Odmówić przyznania świadczenia niezależnie od zgody sądu na urlopowanie czy przyznać świadczenie na miesiąc urlopowania?
- Czy przysługuje dodatek z tytułu samodzielnego wychowania dziecka, w sytuacji kiedy ojciec dziecka nie żyje, a drugie dziecko matka wychowuje z konkubentem?
- Czy każda panna, wdowa, rozwódka jest samotna? Jak zweryfikować samotne wychowywanie dziecka?
- Jaki jest skład rodzinny w sytuacji, w której małżeństwo mieszka i wychowuje wspólnie jedno dziecko ale ojciec ma zasądzony wyrok alimentacyjny? Jak liczymy dochód? Czy odliczamy zasądzone alimenty od dochodu?
- Czy można pobierać jednocześnie zasiłek macierzyński i świadczenie macierzyńskie?
- Świadczenie „Za życiem”. Kto powinien podpisać zaświadczenie o chorobie, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu? Czy każdy lekarz ma uprawnienia aby stwierdzić chorobę?
- Czy rodzicom przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka („becikowe”) w sytuacji, gdy dziecko rodzi się żywe i po chwili umiera?
- Jak radzić sobie z błędem systemu przy obliczaniu jednorazowego dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego?
- Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka. Co robimy w sytuacji, kiedy zmienia się kryterium dochodowe, następuje utrata pracy i klientka pobiera świadczenie przez 10 miesięcy a nie 12? Czy dzielimy na 10 czy 12 miesięcy?
- Jak ustalić uprawnienia do świadczenia w rozbitej rodzinie, w której ojciec dziecka przebywa za granicą? Jak ustalić jego sytuację finansową i adres w przypadku braku kontaktu z matką dziecka?
- Czy matce obcej narodowości (Ukraińska) należy się świadczenie rodzicielskie na dziecko, które nosi inne nazwisko niż jej mąż? Jakich dokumentów są wymagane?
- Jak potraktować wniosek o urlop wychowawczy w przypadku dziecka zaadoptowanego?
- Komu należy się świadczenie 500 plus w przypadku konfliktu rodzinnego? Czy świadczenie to należy się temu rodzicowi, który wcześniej złożył wniosek? Czy właściwe jest wykonanie wywiadu w takiej sytuacji?
- Jak postąpić w sytuacji, w której klient pobiera świadczenie rodzicielskie i składa świadczenie pielęgnacyjne na niepełnosprawne dziecko. Czy należy uchylić świadczenie rodzicielskie wstecz i przyznać od tego czasu świadczenie pielęgnacyjne? Czy konieczny jest zwrot pobranego świadczenia rodzicielskiego? Czy można przyznać wcześniej świadczenie pielęgnacyjne?
- Czy należą się świadczenia na dzieci rodzinom opiekunom prawnym w rodzinach zastępczych? Od którego momentu opieki nad dziećmi należą się im świadczenia?
- Czy wypłacać różnicę między świadczeniami, które były wypłacone do końca 2015 r. a tymi, które powinny być w systemie „złotówka za złotówkę” przy jednoczesnym świadczeniu jak dodatek z tytułu urodzenia dziecka lub Dobry Start?
- Praktyczne przykłady dotyczące wyliczania dochodu w rodzinie i dodatków z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Jak radzić sobie z błędem systemu?

- Jak poprawnie wyliczać dodatek „złotówka za złotówkę”?
- Zwroty świadczeń w systemie „złotówka za złotówkę”

Na czym polega weryfikacja świadczeń nienależnie pobranych?

- Jak rozpocząć postępowanie administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń
- Czy stwierdzenie nienależnie pobranych świadczeń jest jednoznaczne z koniecznością ich zwrotu? Kiedy będziemy żądać zwrotu bez odsetek a kiedy z odsetkami?
- Art. 20 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci dotyczy informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby, której przyznano świadczenia. Z chwilą kompletowania dokumentów okazuje się, że wystąpi nienależnie pobrane świadczenie rodzinne i wychowawcze. a) Jak postępować w przypadku nienależnie pobranych świadczeń?, b) Jak prawidłowo przekazać dokumenty klienta? ,c) Czy nowy organ powinien uchylić decyzję w sprawie świadczeń nienależnie pobranych czy kontynuować świadczenie?
- W poprzednim okresie zasiłkowym klientka pobierała 500 plus z koniecznością wyliczenia dochodu. Od lipca nie ma takiej konieczności. Ale aby ustalić świadczenie rodzinne ustala się dochód, który został przekroczony w miesiącu maju. Według wyliczeń wychodzi, że od czerwca świadczenie było pobierane bezprawnie. Czy żądamy zwrotu pobranych świadczeń do miesiąca lipca? Jak postąpić w takiej sytuacji?
- Czy osobie pobierającej zasiłek pielęgnacyjny, której został przyznany dodatek pielęgnacyjny z ZUS, trzeba wydać decyzję o nienależnie pobranym świadczeniu i żądaniu zwrotu, czy wystarczy wysłać jedynie pismo do tej wiadomości do ZUS, informujące o potrąceniu świadczenia? Czy w przypadku, gdy ZUS potrąci kwotę naliczamy odsetki? Czy osobie, która otrzymała emeryturę a pobiera zasiłek dla opiekuna i musi zwrócić świadczenie, również naliczamy odsetki?
- Jaki jest tryb postępowania w przypadku złożenia odwołania przez stronę?
- W jakich przypadkach stosujemy zmianę, uchylenie lub wygaśnięcie decyzji?
- Jaki mamy czas na przygotowanie decyzji?
- Jak pracować z klientem, aby nie generować świadczeń nienależnie pobranych?
- Umorzenie, rozłożenie na raty, odroczenie terminy płatności w przypadku nienależnie pobranego świadczenia
- Zasiłek dla opiekuna wypłacony do 15 dnia miesiąca a 20-tego dnia, na którą były pobierane świadczenia umiera, czy zasiłek dla opiekuna należy się na cały miesiąc jeśli świadczenie zostało wypłacone 15 dnia miesiąca a 20-tego osoba niepełnosprawna umiera? Czy ośrodek może żądać zwrotu pobranego świadczenia?
- Jak wygląda proces egzekucji świadczeń nienależnie pobranych w wyniku niezgłoszonego dochodu przez klienta lub zmianę składu rodziny?
- Właściwość organu przy decyzji żądającej zwrotu nienależnie pobranego świadczenia przy jednoczesnej zmianie miejsca zamieszkania strony
- Czy jest możliwe rozłożenie na raty świadczeń nienależnie pobranych?
- Wyroki sądów w sprawie świadczeń wcześniej wypłaconych

Inne:

- Co grozi urzędnikowi, który zrobi ksero dowodu osobistego klienta, w myśl ustawy o ochronie danych osobowych?
- Jakie są możliwości pozyskiwania danych i przekazywania danych do policji, prokuratury i sądów. Jakich informacji mogą żądać pracownicy OPSów?
- Jak przekazać dokumenty zgodnie z właściwością przy zmianie miejsca zamieszkania?

- Problematyka współpracy między organami
- Jak polepszyć współpracę z Urzędem Wojewódzkim?
- Czy można cofnąć wysłany tytuł wykonawczy do sądu?

Prowadzący:

Beata Jagielak-Dardzińska - praktyk, Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta w Łomży, wcześniej od 2008 roku Kierownik Referatu Świadczeń Alimentacyjnych. Od 2008 roku radca prawny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łomży, wykładowca z zakresu pracy socjalnej oraz prawa w Państwowej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Informatyki w Łomży, ukończyła studia wyższe na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, z wykształcenia radca prawny

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną